

1.	VOORWOORD	2
2.	SCHEIDSRECHTERCOMMISSIE R.S.C.	2
2.1.	Taak van de R.S.C.	2
2.2.	Samenstelling R.S.C.	2
3.	LICENTIEREGLEMENT	3
3.1	Bevoegdheid	3
3.2	Scheidsrechterlicentie	3
3.2.1.	F-licentie	3
3.2.2.	E-licentie	3
3.2.3.	D-licentie	3
3.3	Degradatie	4
3.4	Aanvullende eisen	4
3.5	Miniwedstrijden	4
4.	STAGEREGLEMENT	4
4.1	Algemeen	4
4.2	Aanmelding/afmelding stages	4
4.3	Eisen	4
4.4	Herkansing	5
4.5	Bekendmaking resultaten	5
4.6	Dispensatie en onvoorziene omstandigheden	5
5.	LEVERINGSPLICHT SCHEIDSRECHTERS	5
5.1	Algemeen	5
5.2	Te leveren scheidsrechters	5
5.3	Scheidsrechtertekorten	5
6.	SCHEIDSRECHTEROPGAVEN	6
7.	SAMENWERKINGSVERBAND	7
8.	AANSCHRIJVINGEN	7
9.	RUILINGEN	7
10.	NIET OPKOMEN SCHEIDSRECHTER	7
11.	SCHEIDSRECHTERVERGOEDINGEN	8
11.1	Algemeen	8
11.2	Reiskosten en wedstrijdvergoeding	8
12.	BEGELEIDING EN BEOORDELING	8
12.1	Algemeen	8
12.2	Selectiecriteria voor begeleiding	8
12.3	Vergoedingen voor begeleiders en beoordelaren	8
13.	INSTRUCTIE SCHEIDSRECHTERS	8
13.1	Algemeen	8
13.2	Melden bij de zaalcommissaris	8
13.3	Controle spelerskaarten en licentie en/of legitimatiebewijs coach	8
13.4	Controle op organisatie	8
13.5	Aanvang wedstrijd	9
14.	OPLEIDINGEN	9
14.1	Algemeen	9
14.2	Afwijkende toelatingseisen tot F en E cursus en mogelijkheid tot verkrijgen van scheidsrechterdiploma zonder scheidsrechtercursus.	9

Versie A herziening Richtlijn 2 juli 2005.

Versie B herziening Richtlijn 2 juli 2006.

1. Voorwoord

De R.S.C. wil met deze vernieuwde uitgave van Richtlijn 2 duidelijkheid te scheppen inzake regels en procedures zoals deze gelden in Rayon Noord.

Deze regels en procedures zijn een afgeleide van datgene wat in het Rayon Wedstrijd Reglement staat omschreven.

Daar waar noodzakelijk zullen wijzigingen n.a.v. besluiten genomen door de R.S.C. en of het Rayon Bestuur jaarlijks worden verwerkt in deze richtlijn. Tussentijdse wijzigingen worden altijd schriftelijk aan de scheidsrechters en of de scheidsrechterscoördinator van de verenigingen doorgegeven en tevens worden geplaatst op de website van Rayon Noord, het officiële orgaan van NBB Rayon Noord.

In alles waar deze richtlijn niet in voorziet beslist de Rayon Scheidsrechter Commissie.

2. Scheidsrechterscommissie R.S.C.

2.1. Taak van de R.S.C.

De R.S.C. heeft tot taak:

1. Het aanschrijven van scheidsrechters bij rayoncompetities, in voorkomend geval landelijke competities als ook toernooien georganiseerd onder auspiciën van de N.B.B. dan wel Rayon Noord.
2. Licentiebeheer scheidsrechters.
3. Het beoordelen van scheidsrechters.
4. Werving van scheidsrechters.
5. (bij)Scholing van scheidsrechters.
6. Het selecteren en beoordelen van kandidaten t.b.v. een eventuele voordracht aan de B.S.C.
7. Het adviseren van het rayonbestuur en verenigingen (speciaal de offcomm.) betreffende scheidsrechterszaken.

2.2. Samenstelling R.S.C.

Voorzitter

secretaris

bestandbeheerder Licentiebeheer Opleidingen

coördinator begeleiding & beoordeling

Coördinator Sportiviteit en Respect

Secretaris werkgroep begeleiding en beoordeling

aanschrijving scheidsrechters

Onder de RSC valt de werkgroep begeleiding en beoordeling.

Medewerker rayonbureau.

3. Licentiereglement

3.1. Bevoegdheid

Een scheidsrechter is bevoegd om wedstrijden te fluiten als hij voldoet aan de eisen gesteld in dit licentie-reglement.

De scheidsrechters worden verzocht voor het begin van de wedstrijd hun licentie aan de jury te overhandigen, zodat de laatste vier cijfers van de licentiecodelijst, welke op de licentie vermeld staat, op het wedstrijdformulier kan worden ingevuld.

3.2. Scheidsrechterslicentie

Elke scheidsrechter in Rayon Noord dient in het bezit van een licentie te zijn. Zonder een licentie is een scheidsrechter niet bevoegd om wedstrijden te fluiten. Een licentie is een door de R.S.C. afgegeven document, dat aanduidt dat iemand de bevoegdheid heeft verkregen om wedstrijden georganiseerd door Rayon Noord te fluiten, in het seizoen waarvoor de licentie is afgegeven.

Elke licentie is voorzien van een code. De laatste 4 cijfers van deze code moet vermeld worden achter de naam van de scheidsrechter op het wedstrijdformulier.

Nieuwe licenties kunnen altijd worden aangevraagd. Een licentie wordt aangevraagd door het insturen van de B1 t/m B3-formulieren en/of het B-W formulier of via ISS. Bij E of D licenties dienen altijd het B2 en of B3 formulier ingediend worden. De formulieren moeten worden opgestuurd naar het Rayonbureau.

De R.S.C. kan in bijzondere omstandigheden een scheidsrechter een licentie verstrekken overeenkomstig het behaalde diploma. De scheidsrechter dient minimaal het aantal aangeschreven wedstrijden te fluiten.

De scheidsrechter behoudt zijn licentie indien de R.S.C. niet voldoende wedstrijden kan aanschrijven. Dit is echter niet van toepassing op die scheidsrechters met een E licentie die als reserve-scheidsrechter zijn opgegeven.

Voor de bepaling van het aantal wedstrijden zijn de aanschrijvingen van de RSC bepalend. Indien een scheidsrechter een wedstrijd in een lagere klasse leidt, dan telt deze wedstrijd wel mee in het totaal.

3.2.1. F-licentie

Een F-licentie wordt verleend aan een ieder van 15 jaar en ouder die in het bezit is van het F-diploma. Bij het behalen van het F-diploma dient een licentie aangevraagd te worden. Dit dient te gebeuren middels de opgave via ISS of het B1 formulier. Een scheidsrechter met een F licentie dient minimaal 6 wedstrijden per seizoen te fluiten.

Indien een E-licentie is omgezet in een F-licentie moet de scheidsrechter tenminste 10 wedstrijden per seizoen fluiten om een E-licentie terug te krijgen.

Scheidsrechters met een F-licentie mogen alle kernklassen leiden in het Rayon.

3.2.2. E-licentie

Een E-licentie wordt verleend aan een ieder van 16 jaar en ouder die in het bezit is van een E-diploma en het voorafgaande seizoen 10 wedstrijden op naam of 6 wedstrijden als 'reserve' heeft gefloten. Bij het behalen van het E-diploma dient een licentie aangevraagd te worden. Dit dient te gebeuren middels de opgave via ISS en het B3 formulier. De licentie wordt ook verleend indien het E-diploma het voorafgaande seizoen is behaald.

Voor het behoud van de E-licentie dient minimaal één van bovengenoemde aantallen wedstrijden in een seizoen te worden gefloten. Indien niet aan deze eis wordt voldaan, dan wordt de E-licentie omgezet in een F-licentie. De RSC kan besluiten hiervan af te wijken.

Indien een op naam aangeschreven scheidsrechter in een (1) seizoen 3 keer niet opkomt, dan vervalt zijn licentie en wordt zijn E-licentie voor het daaropvolgende seizoen omgezet in een F-licentie. Hij/Zij is niet bevoegd om in het lopende seizoen nog enige wedstrijd te fluiten.

Indien de E-licentie is omgezet in een F-licentie moet de scheidsrechter tenminste 10 wedstrijden per seizoen fluiten als scheidsrechter, om de E-licentie terug te krijgen.

Indien de D-licentie is omgezet in een E-licentie moet de scheidsrechter tenminste 12 wedstrijden per seizoen fluiten om de D-licentie terug te kunnen krijgen. Bovendien kan een beoordeling volgen. Op grond van deze beoordeling kan de RSC besluiten de D-licentie wel of niet opnieuw te verlenen. Tevens dient betrokken scheidsrechter te voldoen aan de aanvullende eisen die gesteld worden aan scheidsrechters met een D licentie.

De scheidsrechters met een E-licentie mogen alle klassen in het Rayon fluiten behalve de RH1, RD1 en RHSe-2A en landelijke klassen. De RSC kan beslissen hiervan af te wijken.

Aan een E licentie houder kan een aspirant D status worden toegekend. Een ads. D scheidsrechter mag na toestemming van de R.S.C. fluiten in de klassen waar normaal een scheidsrechter met een D licentie is vereist. Eenmaal de status van ads. D scheidsrechter behoudt de scheidsrechter deze status totdat de scheidsrechter de scheidsrechter D cursus heeft gedaan. In

voorkomend geval kan de RSC besluiten een ads. D status in te trekken of te verlengen.

3.2.3. D-licentie

Een D-licentie wordt verleend aan een ieder die in het bezit is van een D-diploma en het voorgaande seizoen 12 wedstrijden heeft gefloten. Daarnaast moet de scheidsrechter deelnemen aan de stages en daar een voldoende scoren op de conditie-testen en de spelregeltest. Indien niet aan deze eis wordt voldaan, dan wordt de licentie omgezet in een E-licentie. De RSC kan besluiten hiervan af te wijken. Bij het behalen van het D-diploma dient een licentie aangevraagd te worden. Dit dient te gebeuren middels de opgave via ISS of het B3 formulier.. De licentie wordt ook verleend indien het D-diploma het voorafgaande seizoen is behaald. Vanaf het moment dat een D licentie is verstrekt is de scheidsrechter verplicht om deel te nemen aan de scheidsrechters-stages.

Voor het behoud van de D-licentie dienen minimaal 12 wedstrijden in een seizoen te worden gefloten.

Indien een scheidsrechter in een (1) seizoen 3 keer niet opkomt, vervalt zijn licentie en wordt zijn D-licentie voor het daaropvolgende seizoen omgezet in een E-licentie. Hij is niet bevoegd om in het lopende seizoen nog enige wedstrijd te fluiten.

Indien de D-licentie is omgezet in een E-licentie moet de scheidsrechter tenminste 12 wedstrijden per seizoen fluiten om de D-licentie terug te krijgen. Daarnaast dient de scheidsrechter de conditie- en spelregel testen met goed gevolg af te leggen en de stages te volgen en er kan een beoordeling volgen. Op grond van de resultaten van de stages en of de beoordeling kan de RSC besluiten de D-licentie wel of niet opnieuw te verlenen.

Om in aanmerking te komen voor een voordracht voor promotie naar landelijk niveau moet aan de volgende eisen worden voldaan. De scheidsrechter moet één volledig seizoen een D-licentie hebben en tenminste 16 wedstrijden hebben gefloten. Ook moet hij op de stage voldoen aan de landelijk geldende eisen. Indien aan deze eisen wordt voldaan kan voor de scheidsrechter een beoordeling volgen. Dit kan op eigen initiatief worden aangevraagd, maar ook de RSC kan hiertoe besluiten. Om een positief besluit te kunnen nemen is altijd een tweede beoordeling noodzakelijk. Een beoordeling vindt plaats door een bevoegde beoordelaar. Op grond van de beoordeling beslist de RSC of de kandidaat kan worden voorgedragen door het RB.

De scheidsrechters met een D-licentie mogen alle klassen in het Rayon fluiten.

3.3. Degradatie

Een licentie komt in principe te vervallen indien niet wordt voldaan aan de gestelde eisen. In voorkomend geval wordt een D-licentie een E-licentie of een E-licentie een F-licentie. D-scheidsrechters behoren ook te voldoen aan de aan de D-stage gestelde eisen (zie paragraaf 8.1.).

3.4. Aanvullende eisen

Er kunnen aan alle scheidsrechters c.q. voor een bepaalde licentiehouders aanvullende (bij)scholingseisen worden gesteld. Dit kan op grond van wijzigingen in de spelregels of op grond van het niveau van fluiten en de benodigde bekwaamheden die de R.S.C. verlangt.

3.5. Miniwedstrijden

Ten aanzien van miniwedstrijden is geen scheidsrechterslicentie nodig. De vereniging dient er op toe te zien dat de leiding van deze wedstrijden wordt toevertrouwd aan personen met "spelleiderskwaliteiten". Het leiden van miniwedstrijden wordt niet door het rayonbureau geregistreerd. Deze wedstrijden tellen derhalve niet mee voor het voldoen aan promotie/degradatiecriteria voor scheidsrechters. De RSC verwacht echter wel dat in het kader van opleiden van scheidsrechters bij mini wedstrijden gekwalificeerde arbiters worden ingezet.

4. D-Stageglement

4.1 Algemeen

Jaarlijks wordt voorafgaand aan het seizoen een D-stage voor scheidsrechters uit groep 1 (zie punt 8.) georganiseerd. De scheidsrechters uit groep 1 ontvangen tenminste 1 maand voor deze stagedag een uitnodiging. Deelname aan deze D-stage is voor scheidsrechters uit groep 1 verplicht. Daarnaast zal in de tweede helft van het seizoen een applicatie stage worden georganiseerd. Ook deze is verplicht voor de scheidsrechters uit groep 1.

4.2 Aanmelding dan wel afzeggingen aan stages

Men dient zich tenminste 7 dagen voor een stage schriftelijk dan wel via email aan te melden voor de D-stage. Indien de scheidsrechter op de stagedag is verhinderd, moet hij/zij zich met redenen omkleed tenminste 7 dagen voor de stage afmelden bij de secretaris van de R.S.C. Bij acceptatie van de afzegging volgt automatisch een oproep voor de herkansing indien van toepassing. Geen afmelding betekent automatisch degradatie. De D-scheidsrechter die niet aan de stage deelneemt zonder zich af te melden met geldige reden ontvangt geen verlenging van de D-licentie. Zijn D-licentie wordt omgezet in een E-licentie.

4.3 Eisen

Tijdens de D-stage worden spelregelkennis en conditiepeil getoetst. Het met goed gevolg doorlopen van de stage is een voorwaarde voor verlenging, dan wel terugontvangen, van de D-licentie. Tevens is dit een minimale eis voor het arbitreran in de RH1 en de landelijke klassen. De RSC is ten alle tijden bevoegd hiervan af te wijken.

4.4 Herkansing

De D-scheidsrechter die niet voor conditietest en/of spelregeltest slaagt dan wel zich heeft afgemeld voor de D stage, wordt automatisch voor de herkansing opgeroepen indien georganiseerd. De herkansing van de stage gaat vóór een eventueel aangeschreven wedstrijd. Bij een eventuele aanschrijving wordt deze door de aanschrijver gewijzigd zodat men in staat is de herkansing te volgen. De R.S.C. kan besluiten geen herkansing te organiseren. Voor potentiële deelnemers betekent dit automatisch verlenging van de D-licentie.

4.5 Bekendmaking resultaten

De scheidsrechter zelf krijgt bericht van de R.S.C. omtrent het resultaat van de stage. De scheidsrechterscoördinator van de vereniging krijgt bericht van de R.S.C., indien een scheidsrechter niet is geslaagd voor de stage. Het met goed gevolg doorlopen van de stage wordt vastgelegd bij de bestandbeheerder en doorgegeven aan de aanschrijver. De geldigheid van de licentie loopt jaarlijks van 1 november t/m 31 oktober, opdat de resultaten van de D-stage in de aanschrijving verwerkt kunnen worden.

4.6 Dispensatie en onvoorziene omstandigheden

De R.S.C. kan dispensatie verlenen voor het volgen van de D-stage. Hiertoe dient men tenminste 14 dagen voor de stage een schriftelijk verzoek te richten aan de R.S.C. Daar waar dit stagereglement niet in voorziet ligt de beslissingsbevoegdheid bij de R.S.C.

5. Leveringsplicht scheidsrechters

5.1 Algemeen

Om tot een verantwoorde aanschrijving te kunnen komen dienen de verenigingen een vastgesteld aantal scheidsrechters te leveren.

5.2 Te leveren scheidsrechters

1. Verenigingen uitkomend in de klasse RH 1, RD 1 en de RHSe-2A jongens dienen voor elk team dat uitkomt in de eerder genoemde klasse(n) één scheidsrechter met een D licentie te leveren, deze wordt op naam aangeschreven en dient beschikbaar te zijn voor 22 wedstrijden. Men mag ook per team twee arbiters met een D licentie te leveren deze dienen dan elk 14 wedstrijden beschikbaar zijn.
2. Verenigingen uitkomend in de klasse RHSe 2B, RD 2, R U18 en de H3 klassen dienen voor elk team dat uitkomt in de eerder genoemde klasse(n) anderhalve arbiter met een E licentie te leveren. Deze arbiters met een E- licentie worden op naam aangeschreven en dienen beschikbaar te zijn voor 22 wedstrijden. Men mag ook per team twee arbiters met een E licentie te leveren deze dienen dan elk 14 wedstrijden beschikbaar zijn.
3. Verenigingen uitkomend in de Kernklassen dienen voor elk team dat uitkomt in de eerder genoemde klassen anderhalve F-scheidsrechter te leveren.
4. Verenigingen mogen reserve scheidsrechters opgeven. Reservescheidsrechters zijn scheidsrechters die opgegeven zijn door de verenigingen die niet mee tellen voor het aantal dat een vereniging moet leveren en zullen niet aangeschreven worden door de aanschrijver. Arbiters met een D licentie kunnen niet als reserve worden opgegeven.

5.3 Scheidsrechttekorten

Bij de inschrijvingen van de teams voor een nieuw seizoen zal strikt gekeken worden naar de te leveren aantallen scheidsrechters. Mocht een vereniging hier niet aan voldoen dan zal de RSC een negatief advies geven aan de RWC en zullen betrokken teams niet worden opgenomen in de competitie. Indien er geen opgaven van de scheidsrechters zijn ontvangen, zullen de teams niet tot de competitie worden toegelaten. Als er, door wat voor oorzaak dan ook, gedurende het lopende seizoen een tekort is ontstaan in het aantal scheidsrechters dat een vereniging moet leveren, dient dit binnen veertien dagen opgevuld te worden.

Indien de vereniging geen scheidsrechters (meer) kan opgeven, is het ook mogelijk scheidsrechters voor een cursus op te geven. Hiervoor gelden twee eisen:

1. Het aantal op te geven cursisten bedraagt minimaal twee maal het tekort aan scheidsrechters voor die bepaalde rang.

2. De opgave voor de cursus dient binnen veertien dagen na het ontstaan van het tekort plaats te vinden.
3. Indien een vereniging geen cursisten kan opgeven omdat men geen kandidaten heeft is men verplicht om een scheidsrechter - verenigingsopleidingsplan te maken die aan specifieke door de RSC bepaalde eisen dienen te voldoen. Zie bijlage A van deze richtlijn.

Noot: Cursisten die al zijn opgegeven door verenigingen in het afgelopen seizoen en geen gebruik hebben gemaakt van een cursus, kunnen niet weer opgegeven worden voor het opvullen van de tekorten.

6. Scheidsrechteropgaven

Een scheidsrechter wordt door de vereniging aangemeld en dat dient te gebeuren via ISS en de bijbehorende B formulieren. Mocht een vereniging niet de beschikking hebben over ISS dan kan men gebruik maken van de B formulieren die door het rayonbureau worden verstrekt aan de verenigingen. B- formulieren worden niet in behandeling genomen als deze niet volledig zijn ingevuld. B- formulieren moeten altijd tijdig, de uiterste inleverdatum wordt door het rayonbureau bekend gesteld, worden opgestuurd naar het Rayonbureau. Een scheidsrechter die fluit voor het Rayon en niet voor een vereniging kan rechtstreeks bij het Rayonbureau een B3-formulier opvragen bij het Rayonbureau. Betreffende formulieren moeten, volledig ingevuld, worden opgestuurd naar het Rayonbureau. Wijzigingen in de scheidsrechteropgaven dienen naast vermelding in het ISS altijd vergezeld te worden middels een BW formulier welke middels mail naar het rayonbureau en de aanschrijver verzonden moeten worden en de eventuele noodzakelijke B3 formulier dient dan per post te worden verzonden. De datum van ontvangst bij de aanschrijver is bepalend vanaf wanneer de wijziging wordt doorgevoerd in de aanschrijvingen. Voor deze datum van ontvangst is de vereniging verantwoordelijk voor een verkeerde aanschrijving.

7. Samenwerkingsverband

Indien een vereniging een samenwerkingsverband aangaat met één of meerdere andere verenigingen, moet de organiserende vereniging dit schriftelijk melden bij R.S.C. Deze melding moet door alle verenigingen worden ondertekend. Het samenwerkingsverband treedt niet in werking alvorens de R.S.C. een en ander heeft goedgekeurd. Indien een samenwerkingsverband uit drie of meerdere verenigingen bestaat, worden de scheidsrechter- teamgelden door de R.S.C. separaat vastgesteld. Alleen scheidsrechters van goedgekeurde samenwerkingsverbanden ontvangen een vergoeding van de R.S.C. De goedkeuring geldt steeds voor één (1) seizoen en wordt stilzwijgend verlengd, tenzij één van de verenigingen de samenwerking beëindigt. Ook de R.S.C. kan een samenwerkingsverband beëindigen.

8. Aanschrijvingen

De aanschrijving van scheidsrechters voor het Rayon vindt plaats door middel van een apart scheidsrechtersprogramma met uitzondering van de klassen, waarvoor de verenigingen per definitie zelf voor scheidsrechters zorgen. De publicatie geschiedt uiterlijk 10 dagen voorafgaande aan het wedstrijdweekend. De aanschrijving van de landelijke klassen welke worden gefloten door rayonarbiters, wordt verzorgd door de aanschrijver van het Rayon. Bij wedstrijden in de kernklassen, waarvoor de scheidsrechters niet worden aangeschreven door de Rayon Scheidsrechters Commissie, dient in beginsel de thuis spelende club voor twee voldoende gekwalificeerde scheidsrechters te zorgen. De uit spelende club heeft het recht om één van beide scheidsrechters te leveren bij een bepaalde wedstrijd. (zie Richtlijn 1, art 3.g en art. 14) Alle aanschrijvingen vinden plaats op naam. Scheidsrechters die door de aanschrijver van het rayon worden aangeschreven zijn onderverdeeld in twee groepen.

Groep 1 wordt gevormd door scheidsrechters met een D-licentie en die met een E licentie die deelnemen aan het opleidingstraject tot D arbiter en door de RSC worden begeleid en beoordeeld. De D arbiters worden beoordeeld en zijn gerechtigd om wedstrijden op alle niveaus binnen het rayon en in voorkomend geval landelijke competities.

Groep 2 wordt gevormd door scheidsrechters met een E-licentie, deze worden niet begeleid en beoordeeld. De scheidsrechters met een E-licentie mogen alle klassen in het Rayon fluiten behalve de RH1, RD1 en RHSe-2A en landelijke klassen. De RSC kan beslissen hiervan af te wijken.

Scheidsrechters die aangeschreven worden op naam worden tenminste voor zoveel wedstrijden aangeschreven als omschreven staat in het licentiereglement (punt 3 van deze richtlijn) om de licentie te kunnen behouden. Mocht de aanschrijving niet voldoen aan de eis zoals gesteld in het licentiereglement (punt 3 van deze richtlijn) dan vervalt deze eis. Scheidsrechters met een E licentie die als reserve opgegeven worden zijn zelf verantwoordelijk voor het feit dat ze minimaal zes wedstrijden dienen te fluiten.

Een op eigen naam aangeschreven scheidsrechter kan zich niet afmelden voor een wedstrijd, tenzij het om een onjuiste aanschrijving gaat. Er is sprake van een onjuiste aanschrijving als men op (vrijwel) dezelfde tijd op twee plaatsen moet fluiten, of als men op (vrijwel) dezelfde tijd moet fluiten en spelen en coachen. Hierbij is de opgave van de club via het B3 formulier bindend. Mocht de club een verkeerde opgave gedaan hebben dan dient de scheidsrechter c.q. de club zelf voor een vervanger te zorgen. Een foute aanwijzing moet, uiterlijk binnen 10 dagen na het verschijnen van de SHOT/FRIBA en/of de wijzigingsbulletins, schriftelijk worden doorgegeven aan de aanschrijver. Verenigingen van wie een scheidsrechter 3 x niet opgekomen is dient zelf voor vervanging zorg te dragen voor de nog voor deze scheidsrechter aangeschreven wedstrijden.

9. Ruilingen

Het kan voorkomen dat er door ziekte of een andere calamiteit een scheidsrechter toch een wedstrijd moet ruilen. Als een op eigen naam aangeschreven scheidsrechter is verhinderd een wedstrijd te fluiten zonder dat er sprake is van een onjuiste aanschrijving, moet men zelf voor een vervanger zorgen Hier zijn onderstaande regels aan verbonden.

Scheidsrechters uit groep 1 mogen hun wedstrijden niet ruilen zonder toestemming van de aanschrijver. De reden hiervoor is dat er in de aanschrijving rekening gehouden wordt met de zwaarte van de wedstrijden en in verband met de beoordeling en begeleiding. Betreft het een aanschrijving in de klassen RH1, RD1 of R U18 dan dient de vervanger een scheidsrechter uit groep 1 te zijn. Voor aanschrijvingen in alle andere rayon klassen geldt dat de vervanger een scheidsrechter mag zijn uit groep 2. Echter nog steeds geldt met toestemming van de aanschrijver.

Scheidsrechters uit groep 2 mogen zonder toestemming van de aanschrijver hun wedstrijden ruilen. Deze vervanger mag alleen lid zijn van één van de beide verenigingen, als de oorspronkelijk aangeschreven scheidsrechter dat ook is. De licentie van de vervanger moet gelijk of hoger zijn dan de aangeschreven scheidsrechter. Een vervanger met een lagere licentie wordt beschouwd als niet opkomen van de oorspronkelijk aangeschreven scheidsrechter. Dit geeft de verenigingen ook de kans om de aanschrijvingen voor hun verenigingen te veranderen. In geval van niet opkomen blijft de oorspronkelijk aangeschreven scheidsrechter verantwoordelijk en krijgt die een eventuele NO op zijn naam.

10. Niet opkomen scheidsrechter

Als een scheidsrechter na het officiële aanvangstijdstip opkomt, wordt dit beschouwd als niet opkomen. Komt een vervanger niet op, dan wordt dit beschouwd als niet opkomen van de oorspronkelijk aangeschreven scheidsrechter. Niet opkomen omdat men de SHOT/FRIBA niet heeft ontvangen, geldt niet als excuus. Het wedstrijdprogramma wordt uiterlijk 10 dagen voor de eerste wedstrijden gepubliceerd. Heeft men dan geen SHOT/FRIBA en/of de wijzigingsbulletins ontvangen, dan moet men in eerste instantie informeren bij de eigen vereniging. Wanneer blijkt dat in de verzending een fout zit, dan kan men contact opnemen met het rayonbureau.

Bij niet opkomen gelden per niet opgekomen scheidsrechter de volgende boetebepalingen:

1 ^e keer niet opkomen:	€ 15,=
2 ^e keer niet opkomen:	€ 20,=
3 ^e keer niet opkomen	€ 25,=

Van een scheidsrechter die 3 keer niet is opgekomen wordt de licentie ingetrokken en uit de competitie verwijderd. Mochten hier echter gegronde redenen aan het niet opkomen ten grondslag liggen dan kan de RSC in voorkomend geval anders beslissen. De verwijderde scheidsrechter is gedurende de rest van de lopende competitie niet bevoegd enige door de NBB georganiseerde wedstrijd te leiden. De vereniging dient zorg te dragen voor vervanging bij eventuele aanschrijvingen gedurende het lopende wedstrijdprogramma van betrokken scheidsrechter. Indien niet voor vervanging zorg wordt gedragen wordt elke NO betreffende deze vervanging beboet met € 25,=. Indien een scheidsrechter twee seizoenen achtereenvolgend 3 keer niet opkomt, dan wordt aan deze scheidsrechter geen licentie meer verstrekt. De scheidsrechter degradeert m.i.v. het eerstvolgende seizoen naar de naast lagere rang. Een scheidsrechter die is gedegradeerd kan pas weer promoveren naar zijn oorspronkelijke rang nadat hij aan een aantal eisen heeft voldaan.

Deze eisen zijn als volgt.

Voor een D scheidsrechter die is gedegradeerd naar E geldt het volgende. De scheidsrechter dient in het eerstvolgende seizoen tenminste 12 wedstrijden als E scheidsrechter te fluiten. Na het seizoen als E scheidsrechter gefloten te hebben dient hij met goed gevolg de D-stage af te ronden. Eventueel kan de R.S.C. besluiten om betrokkene te laten beoordelen. Na akkoord van de R.S.C. kan de scheidsrechter weer zijn oorspronkelijke licentie terug krijgen.

Voor een E scheidsrechter die is gedegradeerd naar F geldt het volgende. De scheidsrechter dient in het eerstvolgende seizoen tenminste 10 wedstrijden als F scheidsrechter te fluiten. Eventueel kan de R.S.C. besluiten om betrokkene te laten beoordelen. Na akkoord van de R.S.C. kan de scheidsrechter weer zijn oorspronkelijke licentie terug krijgen.

Mocht een vereniging, waarvan een scheidsrechter 3 keer niet is opgekomen, hierdoor niet meer aan de leveringsplicht voldoen dan wordt er gehandeld conform punt 5.3.

De boetes voor scheidsrechters met een D-, E- en een F-licentie zullen worden verhaald op de vereniging namens wie de scheidsrechter fluit.

In die gevallen waarbij een wedstrijd niet gespeeld kan worden omdat de scheidsrechters niet zijn opgekomen zullen alle kosten die verhaald worden bij het Rayon doorberekend worden aan de verenigingen die de scheidsrechters hadden moeten leveren. Dit conform het gestelde in het R.W.R. H.3.4.

11. Scheidsrechtervergoedingen

11.1 Algemeen

Scheidsrechters die fluiten op rayonniveau komen in aanmerking voor een reis- en wedstrijdvergoeding.

De scheidsrechter die alleen reist dient CH achter het licentienummer op het wedstrijdshet te vermelden. Indien er gezamenlijk gereisd wordt vermeldt alleen de chauffeur CH achter het licentienummer op het wedstrijdshet. (hij maakt daarmee aanspraak op beide reiskostenvergoedingen) Als afstand geldt de afstand van zijn huis (postcode) tot de sporthal (postcode) v.v. Voor de, eventuele, omweg om zijn/haar collega op te halen wordt geen afstandsvergoeding gegeven.

Indien een scheidsrechter niet opkomt en een invaller van de tribune neemt zijn plaats in n.a.v. een verzoek van de zaalcommissaris dan zal deze scheidsrechter naast de wedstrijdvergoeding, de reiskostenvergoeding ontvangen van de oorspronkelijk aangeschreven scheidsrechter. Indien dit een vereniging is dan is de sporthal van die vereniging het vertrekpunt. Een uitzondering hierop wordt gevormd wanneer er ingevallen wordt bij een wedstrijd voorafgaand of aansluitend aan een wedstrijd waarvoor de invallende scheidsrechter oorspronkelijk aangeschreven was. In dat geval wordt er éénmaal de reiskostenvergoeding betaald.

11.2 Reiskosten en wedstrijdvergoedingen

Afstandsvergoeding

De vergoeding per gereden kilometer, postcode huisadres tot postcode sporthal v.v., zal elk seizoen bekend gesteld worden door de Rayon Scheidsrechter Commissie.

Wedstrijdvergoeding voor competitiewedstrijden.

RH1/RD1/RHs2A	€ 10,-
RHs2B/RD2/R U18 jongens	€ 7,50
H3	€ 6,50

Wedstrijdvergoeding voor beslissingswedstrijden, Final Four en Rayon Mini kampioenschappen.

Kadetten	€ 10,-
Aspiranten	€ 10,-
Mini's	€ 7,-

Wedstrijdvergoeding voor Nederlands Jeugd Kampioenschappen

Kadetten	€ 14,-
Aspiranten	€ 14,-
Mini's	€ 7,-

12 Begeleiding en beoordeling

12.1 Algemeen

De groep 1 D scheidsrechters worden beoordeeld. De groep 1 E scheidsrechters worden begeleid en beoordeeld. Een beoordelaar is alleen dan bevoegd als hij is aangesteld door de R.S.C. De begeleiding/beoordeling wordt direct, na iedere wedstrijd, met de betrokken scheidsrechter geëvalueerd en het formulier wordt, geparafeerd door begeleider en scheidsrechter, opgestuurd naar de RSC. Begeleiding van F-scheidsrechters is een verantwoordelijkheid die bij de verenigingen zelf ligt.

12.2 Selectiecriteria voor begeleiding

Om in aanmerking te komen voor begeleiding/beoordeling, zal aan bepaalde voorwaarden voldaan moeten worden.

1. de betrokken scheidsrechter moet zelf de wens te kennen geven, begeleid en beoordeeld te willen worden;
2. de betrokken scheidsrechter dient zeer gemotiveerd te zijn en de intentie hebben om opgeleid te willen worden tot D scheidsrechter.
3. de E-scheidsrechter moet in het seizoen, dat hij/zij begeleid/beoordeeld wordt, minimaal 22 wedstrijden fluiten.

12.3 Vergoedingen voor begeleiders en beoordelaren.

De vergoeding per gereden kilometer, postcode huisadres tot postcode sporthal v.v., zal elk seizoen bekend gesteld worden door de Rayon Scheidsrechter Commissie. De vergoeding voor de begeleiders/beoordelaars zal zijn 10 euro per wedstrijd. Onafhankelijk of er 1 of 2 scheidsrechter begeleid of beoordeeld worden. De vergoeding zal alleen dan uitbetaald worden als de begeleider/beoordelaar zelf niet als collega scheidsrechter deelneemt aan de door de te begeleidende scheidsrechter te fluiten wedstrijd.

13 Instructie scheidsrechters

13.1 In deze instructies staat de gang van zaken rond wedstrijden vermeld. E.e.a. kan tevens voorkomen in het R.W.R.

De wedstrijden worden gespeeld volgens de officiële F.I.B.A.-regels, met enige uitzonderingen. Deze uitzonderingen staan vermeld in punt 2 van de richtlijn 1: Bepalingen voor het spelen van wedstrijden.

13.2 Melden bij zaalcommissaris

De scheidsrechters dienen tenminste 30 minuten (een uur is wenselijk) voor aanvang van de wedstrijd aanwezig te zijn om gezamenlijk een wedstrijdvoorbereiding te doen. Tenminste 15 minuten voor aanvang van de wedstrijd dienen de scheidsrechters zich in correct tenue (grijs shirt, zwarte broek, zwarte sokken en zwarte schoenen) te melden bij de zaalcommissaris.

Boetebepalingen:

- te laat melden : boete € 2,50
- geen licentiekaart : boete € 2,50
- geen correct tenue : boete € 2,50

De scheidsrechters moeten de aanwijzingen van de zaalcommissaris over de duur van het inspelen en de duur van de rust opvolgen. De inspeeltijd behoort in alle gevallen minimaal 3 minuten te zijn. (zie daarvoor ook Richtlijn 1, art. 2 sub c.) De scheidsrechters dienen erop toe te zien dat de timer de tijdregels op de juiste wijze toepast. De zaalcommissaris heeft geen bevoegdheid om de timer af te laten wijken van de juiste tijdregels. Pogingen van de zaalcommissaris om dit toch gedaan te krijgen, moeten door de scheidsrechter op de achterzijde van het originele wedstrijdformulier worden vermeld en door hem/haar ondertekend te worden.

13.3 Controle spelerskaarten en licentie en/of legitimatiebewijs coach

Voor aanvang van de wedstrijd moeten de scheidsrechters de aanwezige spelerskaarten, licenties en/of legitimatiebewijzen van zowel de spelers als de coaches controleren. Als een geldige spelerskaart aanwezig is, moeten zij een K achter de naam van de betrokken speler zetten. Een kopie van deze spelerskaart is **NIET** toegestaan. Als er een geldige legitimatie aanwezig is, moeten zij er een L achter zetten. Een spelerskaart waarvan de geldigheidsdatum is verstreken wordt niet als legitimatie worden geaccepteerd.

Als een speler en/of de coach in de loop van de wedstrijd alsnog een geldige lidmaatschapskaart of legitimatie kan tonen, dan mag hij/zij vanaf dat moment aan de wedstrijd deelnemen, ook als dit in de tweede helft van de wedstrijd is. Zijn/haar naam moet echter wel voor het begin van de wedstrijd op het wedstrijdformulier zijn vermeld.

Als een speler meespeelt en niet op het formulier vermeld staat, dan gelden de volgende regels:

- 1) Speler staat niet op het wedstrijdformulier, en was volgens de waarneming van de scheidsrechter bij het begin niet aanwezig: Dit is niet mogelijk. De speler dient te worden gewisseld, en mag niet meer verder aan de wedstrijd deelnemen. Alles wat in de tussentijd is gebeurd, blijft geldig. De coach wordt bestraft met een technische fout (en wel een B-fout).
- 2) Speler staat niet op het wedstrijdformulier, maar was volgens de waarneming van de scheidsrechter bij het begin wel aanwezig. Als tijdens het spel geconstateerd wordt dat zo'n speler speelt en niet op het formulier blijkt te staan dan heeft deze speler door een fout van de scorer toch aan het spel kunnen deelnemen. Indien geen sprake is van opzet, dient de naam van de speler op het wedstrijdformulier te worden bijgeschreven.

13.4 controle op organisatie

De scheidsrechters moeten overtredingen van de volgende bepalingen op de achterzijde van het originele wedstrijdformulier vermelden en ondertekenen:

- a Het speelveld moet minstens 5 minuten voor het officiële aanvangstijdstip zijn ingericht en alle wedstrijdbenodigdheden moeten aanwezig en gebruiksklaar zijn.
- b Bij teams met (bijna) gelijk tenue, moet de bezoekende ploeg in een voor iedere speler gelijk reservetenue spelen, met borst- en rugnummers.
- c Spelers moeten in een correct, gelijk, tenue spelen met borst- en rugnummers.
- d Tafelfunctionarissen moeten minstens 5 minuten voor het officiële aanvangstijdstip bij de wedstrijdtafel aanwezig zijn. Bij overtreding hiervan moet de scheidsrechter in sommige gevallen een 0-20 nederlaag toekennen (zie art. 4 van richtlijn 1).
- e Bij alle wedstrijden moet een zaalcommissaris aanwezig zijn.

13.5 Aanvang wedstrijd

- a Beide teams moeten op het officiële aanvangstijdstip met minstens 5 tot die wedstrijd speelgerechtigde spelers klaar staan bij het speelveld. Voldoet een team hier niet aan, dan behoort de hoofdscheidsrechter de wedstrijd met 20-0 verloren te verklaren voor dat team.
- b Een wedstrijd mag nooit meer dan 10 minuten na het officiële aanvangstijdstip beginnen tenzij het de laatste wedstrijd is in deze hal en de thuisclub kan garanderen dat de wedstrijd kan worden uitgespeeld. Als er nog wedstrijden gespeeld moeten worden na deze wedstrijd dan mag er niet begonnen worden. Uiteraard dienen alle partijen (beide teams, beide scheidsrechters en de zaalcommissaris) akkoord te gaan en dit schriftelijk te bevestigen op het wedstrijdsheet.
- c Als een wedstrijd geleid gaat worden door één of twee scheidsrechters die lid zijn van de spelende teams (ongeacht rang; wel met licentie) die hiertoe zijn aangezocht door de zaalcommissaris, dan kan de wedstrijd enkel doorgang vinden wanneer alle partijen hiermee accoord gaan. Dit dient aangetekend te worden door een akkoordverklaring van beide teams, scheidsrechters en zaalcommissaris op de achterkant van het wedstrijdsheet.

14 Opleidingen

14.1 Algemeen

Scheidsrechteropleidingen worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de Rayon Commissie Stimulering en Opleidingen. Opgave dient via het Rayonbureau te geschieden. Bij scheidsrechter E en D opleidingen ligt de verantwoordelijkheid van acceptatie voor toelating tot de cursus bij de R.S.C.

14.2 Niet opkomen bij een cursus heeft tot gevolg dat de deelname kosten wel in rekening worden gebracht zonder dat er verder aanspraak op het cursusmateriaal gedaan kan worden.

14.3 Afwijkende toelatingseisen tot F en E cursus en mogelijkheid tot verkrijgen van scheidsrechterdiploma zonder scheidsrechtercursus.

Mogelijkheid voor trainers om een scheidsrechterdiploma aan te vragen.

Het is voor trainers ook mogelijk om te gaan fluiten als ze in bezit zijn van de volgende diploma's: TA, TB, TC. Ze zijn dan gerechtigd een diploma aan te vragen. Te weten voor TA, het F-diploma; TB, het E-diploma; TC het D-diploma. Daarna dienen zij als ze echt willen gaan fluiten een scheidsrechterslicentie aan te vragen bij de RSC. Kortom JTB en MTB leveren geen scheidsrechtersdiploma's op.

Wijziging toelating scheidsrechter F en E cursus.

Toegelaten worden tot een verkorte F-cursus, spelers met tenminste 2 jaren seniorenervaring op minimaal rayonhoofdklasse niveau (d.w.z. rayon 2e en hoofdklasse) Deze F-cursus bestaat uit een praktijkavond en aansluitend een theorie-examen. Degenen die slagen moeten tijdens het lopende seizoen een aantal wedstrijden fluiten voordat ze aan een E-cursus deel kunnen nemen; toegelaten worden tot een E-cursus zonder in het bezit te zijn van een F-diploma, spelers die aantoonbaar op landelijk senioreniveau hebben gespeeld.

Bijlage A behorende bij Richtlijn 2 Versie B juli 2006

Verenigingsopleidingsplan scheidsrechters.

Periode: 200x – 20xx.

(Een periode van tenminste 3 jaar de voorkeur gaat uit naar een periode van 5 jaar)

Naam van de vereniging :

Adres :

Postcode :

Plaats :

Opleider scheidsrechters binnen de vereniging:

(Geef aan wie de begeleiding van de scheidsrechters gaat doen)

Diploma: _____

Licentie: _____

Competenties (Kort formuleren). _____

_____

_____

Niveau van de vereniging: _____

(aangeven: topsport / breedtesport / recreatief).

Inventarisatie scheidsrechters: (aantallen noemen).

(Hierbij valt te denken aan groei van de vereniging v.w.b. aantal teams of deelname aan hogere competities. Dit dient meegenomen te worden in het tijdplan.

Wat hebben we:

Wat zijn we nodig in seizoen 200x -20xx:

F : _____ : _____

F (ervaring). : _____ : _____

E : _____ : _____

E (ervaring). : _____ : _____

D : _____ : _____

Resultaat: _____

_____

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

Knelpunten:

Prioriteiten:

Actieplan:

2006 – 2007:

Er wordt een scheidsrechtercoördinator aangesteld binnen de vereniging. Hij gaat zich hoofdzakelijk bemoeien met de E scheidsrechters.

1. Begeleiden
2. Van informatie voorzien
3. Competenties bijhouden.
4. Aanmelden voor de D opleiding.
5. Contacten met de RSC.

Promotie van F naar E:

(Geef aan welke scheidsrechters het opleidingstraject gaan volgen)

Promotie van E naar D:

(Geef aan welke scheidsrechters het opleidingstraject van de RSC gaan volgen)

Opleiding:

(Er dient aangegeven te worden welke cursussen men wil organiseren en/of waar men aan wil deelnemen.)

Aanvraag van een cursus op niveau F. __ kandidaten

F scheidsrechters begeleiden naar E

Aanvraag van een cursus op niveau E. __ kandidaten

E scheidsrechters begeleiden naar D.

Op welke manier en met welke frequentie wordt de interne begeleiding/opleiding uitgevoerd
(Wat moeten de scheidsrechters binnen uw vereniging kunnen/beheersen, etc. ?)

Aanvragen verenigingsclinic, gegeven door de RSC. Ja / Nee

Gewenste periode:

Resultaat na 2006 – 2007 : --- keer D en ---- keer E en ---- F

Terugdringen van de NO 's :

(Indien van toepassing geef aan met welke maatregelen het aantal NO's teruggedrongen wordt)

Doelstelling het aantal NO met minimaal xx % verminderen.

Actieplan

(maak op deze manier een plan voor het complete opleidingstraject zoals aangegeven in de kop van dit plan

Seizoen 2007 – 2008:

Enz.

Datum: Plaats:

Rapportage

De vereniging dient minimaal 2x per seizoen (december en april) een rapportage over de betreffende scheidsrechters in opleiding tot E scheidsrechter in te zenden aan de RSC.

Rayon arbiter

Binnen het opleidingsplan dient aangegeven te worden, wanneer van deze arbiters verwacht worden dat zij meewerken aan het opleidingsplan tot D arbiter van de RSC binnen Rayon Noord.

Overzicht

U dient bij het opleidingsplan een overzicht mee te sturen van uw huidig scheidsrechtersbestand met hun niveau (F / E / D).

Dit maakt het ook makkelijk om in te zien, wie er nog geen diploma heeft, waar er eventueel tekorten ontstaan, etc

Tijdlimiet

Dit scheidsrechtersopleidingsplan dient binnen 4 weken bij de RSC van Rayon Noord te zijn ingediend.

Ondersteuning

De RSC heeft ondersteuning beschikbaar in het voorbereidingstraject van uw opleidingsplan.

Een verzoek hiervoor kan worden ingediend bij het rayonbureau danwel bij de secretaris van de RSC.

Zij zullen uitsluitend als raadgever optreden en niet als uitvoerder dan wel samensteller van uw opleidingsplan. Daarnaast kan de RSC een ondersteunende rol hebben in de opzet van begeleiding van de F scheidsrechters.